

Redegørelse om forholdet til grundloven af aftale mellem Kongeriget Danmarks regering sammen med Naalakkersuisut og Amerikas Forenede Staters regering om ændring og supplering af aftalen om forsvaret af Grønland med senere relevante tillægsaftaler relateret hertil

1. Indledning og konklusion

Denne redegørelse vedrører aftalens forhold til grundloven, herunder i forhold til spørgsmål om suverænitetsoverladelse.

Det vurderes, at aftalen ikke rejser spørgsmål i forhold til grundloven.

2. Gældende ret

2.1. Folkeret

Både efter folkeretten og statsretten anses danske myndigheder som udgangspunkt for at være enekompetente til at udøve myndighedsbeføjelser inden for dansk territorium. Det er således et grundlæggende folkeretligt princip, at stater er suveræne. Heraf følger bl.a. grundsætningen om territorialhøjheden.

Der er ikke noget folkeretligt til hinder for, at en stat giver en anden stat tilladelse til at foretage nærmere bestemte aktiviteter på sit territorium. Det står således som udgangspunkt stater frit for at give rettigheder til f.eks. ubegrænset færden på eget territorium til andre stater, herunder disses militære myndigheder, jf. bl.a. Ole Spiermann, *Moderne Folkeret* (3. udg., 2006), side 267, og James Crawford, *Brownlie's Principles of Public International Law* (9. udg., 2019), side 192 ff. og 200. Dette indebærer ikke en overdragelse af statens folkeretlige suverænitet, jf. bl.a. Max Sørensen, *Folkeret* (1971), side 43, og Alexander Orakhelashvili, *Akehurst's Modern Introduction to International Law* (9. udg., 2022), s. 132 ff. Folkeretlige aftaler, hvor der gives fremmede stater visse rettigheder på andre staters territorium, er almindeligt forekommende. Desuden er det almindeligt forekommende, at stater aftaler, hvordan forhold i national ret reguleres i den ene eller begge stater.

2.2. Forfatningsret

Grundlovens § 20 regulerer, i hvilket omfang beføjelser, der efter grundloven tilkommer rigets myndigheder, kan overlades til mellemfolkelige organisationer. Det er således ikke inden for rammerne af bestemmelsen muligt at overlade sådanne beføjelser til fremmede stater.

Grundlovens § 20 om overladelse af beføjelser til mellemfolkelige myndigheder bygger på den forudsætning, at opfyldelse af en traktatmæssig forpligtelse til at overlade beføjelser, der efter grundloven tilkommer rigets myndigheder, ville forudsætte

en ændring af grundloven, hvis denne bestemmelse ikke fandtes. For en nærmere redegørelse herfor henvises til Justitsministeriets notat herom af 4. december 2019, jf. EUU (Alm. del) – bilag 224.

Som det fremgår af Justitsministeriets notat af 4. december 2019, antages det, at grundloven ikke er til hinder for, at et fremmed lands myndigheder efter folkeretlig aftale om afgrænsning af de indbyrdes jurisdiktionsforhold opnår adgang til på dansk territorium at udøve visse beføjelser i forhold til personer mv., som også har en særlig tilknytning til det pågældende andet land.

I overensstemmelse hermed er der i lovgivningspraksis mv. – både før og efter 1953-grundloven – flere eksempler på, at et fremmed lands myndigheder er tillagt beføjelser på dansk territorium, herunder som led i et særligt samarbejde i grænseområdet mellem de to lande.

I Justitsministeriets notat af 4. december 2019 er der anført en række eksempler på, at et fremmed lands myndigheder er tillagt beføjelser på dansk territorium.

Som et eksempel fra forsvarsområdet kan nævnes overenskomsten af 19. juni 1951 mellem deltagerne i NATO vedrørende status for deres styrker (NATO SOFA) og protokol af 28. august 1952 om status for internationale militære hovedkvarterer oprettet i henhold til NATO-traktaten. Overenskomsten er gennemført i dansk og grønlandsk ret ved lov om gennemførelse af overenskomst om retsstillingen for NATO-styrker og af protokol om NATOs militære hovedkvarterer (lov nr. 143 af 29. april 1955, som for Danmarks vedkommende er ændret ved lov nr. 201 af 7. april 1999). Der er herved fastsat regler for fremmede styrker, der opholder sig i Danmark og Grønland i henhold til ovennævnte NATO-overenskomst. Lovens § 2 og NATO SOFA's artikel 7 indebærer, at et fremmed lands militære myndigheder efter nærmere regler i den nævnte overenskomst kan udøve strafferetlig og disciplinær jurisdiktion over personer, som er undergivet det pågældende lands militære lovgivning. Disse regler bygger ikke på den territoriale tilknytning, der kan begrunde særlige jurisdiktionsordninger i grænseområdet mellem to lande. Ordningerne på det militære område bygger i højere grad på den personelle tilknytning, der består mellem et land og dets egne militære styrker, også når de er i tjeneste i udlandet, jf. Folketingstidende 1999-00, tillæg A, side 6034.

Et yderligere eksempel fra forsvarsområdet er den gældende overenskomst om forsvaret af Grønland, som i henhold til NATO-traktaten blev indgået mellem Kongeriget Danmark og USA den 27. april 1951 (1951-forsvarsaftalen). 1951-forsvarsaftalens artikel 2 indeholder bestemmelser vedrørende oprettelsen af forsvarsområder. Bl.a. følger det af artikel 2, stk. 2, at landene fra tid til anden skal aftale, hvorledes ansvaret for driften og vedligeholdelsen af forsvarsområderne i Grønland skal fordeles mellem de to regeringer. I de tilfælde, hvor det vedtages, at driften og vedligeholdelsen skal påhvile den amerikanske regering, skal den amerikanske regering efter artikel 2, stk. 3, litra b, nr. 4, bl.a. være berettiget til at træffe foranstaltninger til områdets beskyttelse og indre sikkerhed. Det fremgår af 1951-forsvarsaftalens artikel 8, at den amerikanske regering skal have ret til at udøve ”udelukkende jurisdiktion” over de forsvarsområder i Grønland, for hvilke den har ansvaret i medfør af artikel 2, stk. 3. Den amerikanske regering skal dog til de danske myndigheder i

Grønland kunne udlevere enhver person, der begår en forseelse inden for et af de nævnte forsvarsområder, til retsforfølgelse. Det bemærkes, at det fremgår af artikel 2, stk. 1-3, i aftale af 6. august 2004 med Amerikas Forenede Stater om ændring og supplerende af overenskomst af 27. april 1951 om forsvaret af Grønland (2004-Igallikuaftalen), at parterne konstaterer, at NATO SOFA har fundet anvendelse i Grønland siden 1955, at parterne er enige om, at bestemmelserne i 1951-forsvarsaftalens artikel 7 skal finde anvendelse mellem parterne som en supplerende aftale til NATO SOFA, og at parterne er enige om, at bestemmelserne i artikel 8 i 1951-forsvarsaftalen er afløst af de tilsvarende bestemmelser i NATO SOFA.

Endelig bemærkes, at der den 21. december 2023 er indgået en bilateral forsvarssamarbejdsaftale mellem den danske regering og regeringen i Amerikas Forenede Stater. Det retlige grundlag for aftalens opfyldelse i dansk ret er lov nr. 698 af 20. juni 2025. Loven giver amerikanske styrker adgang til at gøre brug af udvalgte militære anlæg og områder i Danmark med henblik på at kunne foretage en række konkrete aktiviteter som led i det militære samarbejde. Blandt disse aktiviteter er bl.a. udstationering af personel og opbevaring af militært materiel og udstyr. Loven indeholder desuden bestemmelser om amerikanske styrkers adgang til dansk territorium. Det bemærkes, at forsvarssamarbejdsaftalen ikke gælder for Grønland og Færøerne.

3. Vurdering

3.1. Generelle bestemmelser

Aftalen mellem Kongeriget Danmarks regering sammen med Naalakkersuisut og Amerikas Forenede Staters regering om ændring og supplerende af aftalen om forsvaret af Grønland med senere relevante tillægsaftaler relateret hertil (aftalen) indeholder i artikel 1-3 bestemmelser vedrørende aftalens formål, NATO's engagement og definitioner.

Efter artikel 1 skal aftalen, som ændrer og supplerer Forsvarsaftalekomplekset (dvs. 1951-forsvarsaftalen med senere relevante tillægsaftaler mv. som oplistet i aftalens bilag 1), fremme aftaleparternes mulighed for at tage ethvert nødvendigt eller hensigtsmæssigt skridt for hurtigt at løse deres individuelle og fælles ansvarsopgaver i Grønland, herunder for at forsvare Det Nordatlantiske Traktatområde, Grønland og det amerikanske kontinent, under samtidig respekt for det grønlandske samfunds interesser mv.

Artikel 2 omhandler parternes støtte til et stærkere NATO-engagement i Arktis.

Artikel 3 indeholder en række definitionsbestemmelser. Bl.a. fremgår det heraf, at der med et forsvarsområde forstås et område i Grønland, hvor USA opretter og/eller driver en militærbase i overensstemmelse med Forsvarsaftalekomplekset.

De pågældende bestemmelser rejser ikke spørgsmål i forhold til grundloven.

3.2. Aftalens artikel 4 om forsvarsområder i Grønland

Aftalens artikel 4 indeholder regler om forsvarsområder i Grønland, herunder om oprettelse af nye områder. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

”IV. Forsvarsområder

Parterne skal gøre bedst mulig brug af procedurerne anført i Forsvars-aftalekomplekset, herunder 1951-forsvarsaftalen og 2004-Igalikuaftalen, som ændret og suppleret heri, for at muliggøre følgende:

- i. De Forenede Stater vil få tilladelse til at modernisere og udvide sine aktiviteter i Pituffik Space Base;
- ii. De Forenede Stater vil få tilladelse til at oprette et yderligere forsvarsområde ved Narsarsuaq og Mestersvig i overensstemmelse med modaliteter og tekniske detaljer, som skal gensidigt aftales mellem parterne;
- iii. De Forenede Stater kan oprette yderligere forsvarsområder i Grønland og styrke dets militære operationer eller faciliteter. Hver part kan identificere behov for et nyt forsvarsområde for forsvaret af Det Nordatlantiske Traktatområde, Grønland og det amerikanske kontinent. Denne part skal fremlægge et forslag, der beskriver det foreslåede forsvarsområdes beliggenhed, omfang, størrelse og aktivitetstyper såvel som andre modaliteter såsom mitigerende foranstaltninger, herunder dem, der er nødvendige for at tage hensyn til 1991-aftalememorandummet og 2004-fælleserklæringen. Parterne skal indkaldes straks til en drøftelse i Det Permanente Udvalg med henblik på at beslutte gennemførelsesforanstaltninger baseret på gensidig aftale. Såfremt der ikke er opnået enighed inden for 90 dage i Det Permanente Udvalg, skal drøftelserne overgå til departementschefsniveau efterfulgt af ministerniveau;
- iv. De Forenede Stater skal i videst muligt omfang tildele grønlandske kilder alle kommercielle kontrakter for varer og tjenesteydelser vedrørende etablering, vedligeholdelse og servicering, herunder men ikke begrænset til konstruktions- og nedtagningsprojekter, af forsvarsområder i Grønland under hensyntagen til disse kilders kapacitet og mulighed for at gennemføre sådanne kontrakter. Med henblik på at sikre kontrakter til grønlandske kilder er parterne enige om opdatering af 2020-diplomatiske noter i overensstemmelse hermed.”

Oprettelse af nye forsvarsområder og udvidelse af aktiviteter inden for et eksisterende forsvarsområde mv. ifølge aftalens artikel 4 vil skulle ske under iagttagelse af de procedurer, der følger af 1951-forsvarsaftalen og 2004-Igalikuaftalen samt nærværende aftale. Det bemærkes i den forbindelse, at det følger af 2004-Igalikuaftalens artikel 1, stk. 1, at 1951-forsvarsaftalens artikel 2 finder anvendelse ved nye forsvarsområder.

1951-forsvarsaftalens artikel 2 indeholder således regler vedrørende de forsvarsområder, der mellem Kongeriget Danmark og Amerikas Forenede Stater måtte være enighed om at oprette. Det følger i den forbindelse af artikel 2, stk. 2, at landene fra tid til anden skal aftale, hvorledes ansvaret for driften og vedligeholdelsen af forsvarsområderne i Grønland skal fordeles mellem de to regeringer. I de tilfælde, hvor driften og vedligeholdelsen skal påhvile den amerikanske regering, gælder reglerne

i artikel 2, stk. 3. Det følger heraf bl.a., at den amerikanske regering – uden indskrænkning i Kongeriget Danmarks suverænitet over et sådant forsvarsområde eller i de kompetente danske myndigheders selvskrevne ret til frit at færdes overalt i Grønland – vil være berettiget til at forbedre og i almindelighed at indrette området til militært brug og at træffe foranstaltninger til områdets beskyttelse og indre sikkerhed, jf. artikel 2, stk. 2, litra b, nr. 1 og 4.

Det bemærkes herudover, at NATO SOFA indeholder en række vilkår og betingelser mv. for fremmede styrker, der måtte opholde sig i Kongeriget Danmark i henhold til NATO-overenskomster mv., herunder om muligheden for at udøve strafretlig og disciplinær jurisdiktion på dansk territorium under visse nærmere angivne betingelser mv., jf. NATO SOFA artikel 7, som ikke ændres ved aftalen.

Bestemmelsen rejser på den baggrund ikke spørgsmål i forhold til grundloven.

3.3. Aftalens artikel 5 om ubemandede militære installationer

Aftalens artikel 5 angår etablering af ubemandede militære installationer i Grønland uden for forsvarsområderne. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

”V. Ubemandede militære installationer

Kongeriget Danmark sammen med Grønland skal behandle anmodninger om at oprette ubemandede militære installationer i Grønland uden for forsvarsområder i henhold til fremskyndede myndighedsgodkendelsesprocedurer. Anmodningen skal omfatte et forslag, der beskriver den foreslåede ubemandede militære installations beliggenhed, omfang, størrelse og aktivitetstyper såvel som andre modaliteter såsom mitigerende foranstaltninger, herunder dem, der er nødvendige for at tage hensyn til 1991-aftalememorandummet og 2004-fælleserklæringen. Artikel IV, nr. iv., i nærværende aftale finder anvendelse på etablering, vedligeholdelse og servicering af sådanne ubemandede militære installationer.”

Kongeriget Danmark sammen med Grønland skal efter bestemmelsen behandle anmodninger om at oprette ubemandede militære installationer på baggrund af et forslag indeholdende en beskrivelse af en række nærmere angivne forhold.

En sådan ordning rejser ikke spørgsmål i forhold til grundloven, idet der ikke ved bestemmelsen overlades beføjelser, der efter grundloven tilkommer rigets myndigheder.

3.4. Aftalens artikel 6 om amerikansk militærs adgang til og færden i Grønland mv.

Aftalens artikel 6 omhandler amerikansk adgang til og færden i Grønland. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

”VI. De Forenede Staters militære adgang, basing og overflyvning

I forhold til De Forenede Staters adgang til det øvrige grønlandske territorium (herunder territorialfarvandet) skal følgende gælde:

i. Med henblik på at sikre en sikker og effektiv drift af forsvarsområderne skal De Forenede Stater for sine skibe og luftfartøjer og sine væbnede styrker samt køretøjer have ret til fri adgang til og færden mellem forsvarsområderne overalt i Grønland, herunder territorialfarvandet, til lands, til søs og i luften. Dette kan også gælde for ubemandede militære installationer under forudsætning af indgåelse af en aftale mellem parterne om modaliteterne herfor på oprettelsestidspunktet.

ii. De Forenede Staters luftfartøjer har adgang til at overflyve og lande på et hvilket som helst område i Grønland, herunder territorialfarvandet, og De Forenede Stater har for sine skibe undersøisk adgang til og færden i territorialfarvandet, uden andre indskrænkninger end sådanne, hvorom der måtte blive opnået enighed.

iii. De Forenede Stater har for sine skibe en sådan yderligere adgang til og færden i territorialfarvandet, som parterne bliver enige om på ethvert givent tidspunkt, og som er påkrævet af den militære situation for forsvaret af Det Nordatlantiske Traktatområde, Grønland og det amerikanske kontinent, eller af andre formål, som parterne er enige om.

Disse rettigheder skal udøves på en måde, der i videst muligt omfang respekterer det grønlandske samfund og den grønlandske levemåde, herunder jagt, fiskeri og andre traditionelle, kulturelle, historiske og andre fremtidige aktiviteter.

Det Permanente Udvalg vil regelmæssigt behandle gennemførelsen af denne bestemmelse.”

Det bemærkes, at 1951-forsvarsaftalen tillige indeholder regler om adgangen til og fra forsvarsområderne mv., der i vidt omfang har et indhold svarende til aftalens artikel 6. Det følger således af 1951-forsvarsaftalens artikel 5, stk. 3, 1. pkt., at den amerikanske regering – i overensstemmelse med sådanne almindelige regler, som begge parter bliver enige om mv. – for sine skibe, luftfartøjer og sine væbnede styrker og køretøjer har ret til fri adgang og færden mellem forsvarsområderne overalt i Grønland, herunder territorialfarvandene, til lands, til søs og i luften. Efter artikel 5, stk. 3, 3. pkt., har de amerikanske luftfartøjer adgang til at overflyve og lande på et hvilket som helst område i Grønland, herunder de grønlandske territorialfarvande, uden andre indskrænkninger end sådanne, hvorom der måtte blive opnået enighed.

Aftalen giver herudover amerikanske skibsfartøjer adgang til og mulighed for at færdes i territorialfarvandet, herunder undersøisk, omkring Grønland (det ydre territorialfarvand).

En sådan adgang til at være til stede og færdes indebærer ikke, at der overlades beføjelser, der efter grundloven tilkommer rigets myndigheder, og bestemmelsen rejser således ikke spørgsmål i forhold til grundloven.

3.5. Aftalens artikel 7 om forsvarsområders sikkerhed og forebyggelse af spionage

Aftalens artikel 7 omhandler anvendelsen mv. af områder i nærheden af forsvarsområderne med henblik på opretholdelse af sikkerheden i disse områder og parternes samarbejde om at imødegå spionage i Grønland. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

”VII. Forsvarsområders sikkerhed og forebyggelse af spionage

Parterne er enige om, at området i nærheden af et forsvarsområde ikke må anvendes på en måde, der truer forsvarsområdets sikkerhed. For at gennemføre dette har parterne til hensigt at samarbejde om sikkerheden omkring forsvarsområderne. De Forenede Stater skal have ret til at udtrykke betænkelighed vedrørende opførelse, eller ændret brug på en måde, der truer et forsvarsområde, af enhver bygning, facilitet eller installation i nærheden af forsvarsområdet. Efter meddelelse herom skal parterne sammen afgøre, hvilke skridt der kan være nødvendige for at adressere en eventuel trussel.

Parterne skal arbejde sammen for at imødegå spionage i Grønland. Relevante myndigheder i Kongeriget Danmark skal holde tæt kontakt med relevante amerikanske myndigheder og andre partnere i det fulde omfang, som er nødvendigt for at gennemføre denne bestemmelse.”

Med hensyn til kravet om, at et område i nærheden af et forsvarsområde ikke skal kunne benyttes på en måde, der truer forsvarsområdets sikkerhed, bemærkes, at der tillægges Amerikas Forenede Stater en ret til at udtrykke eventuelle betænkeligheder, og at parterne på baggrund heraf sammen vil skulle afgøre, hvilke skridt der kan være nødvendige for at adressere en eventuel trussel.

Herudover fastlægger bestemmelsen, at parterne skal samarbejde om at imødegå spionage i Grønland, og der foreskrives en tæt kontakt mellem relevante myndigheder med henblik herpå.

Bestemmelsen rejser på den baggrund ikke spørgsmål i forhold til grundloven.

3.6. Aftalens artikel 8 om Danmarks forsvarsmæssige styrkepositur.

Aftalens artikel 8 omhandler Danmarks forsvarsmæssige styrkepositur i Arktis. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

”VIII. Kongeriget Danmarks forsvarsmæssige styrkepositur

Kongeriget Danmark har styrket og vil fortsætte med at styrke sin militære styrkepositur i Arktis gennem en omfattende, multidomæne tilgang, der dækker land-, maritime, luft- og rumkapabiliteter. Gennem forstærket tilstedeværelse, forbedret overvågning og styrket samarbejde

og interoperabilitet med NATO-allierede vil Kongeriget Danmark fortsætte med at adressere nye trusler og bidrage til kollektiv stabilitet og sikkerhed i den arktiske region.”

Bestemmelsen rejser ikke spørgsmål i forhold til grundloven.

3.7. Aftalens artikel 9 om tredjelandes oprettelse af bemandede eller ubemandede militære installationer

Aftalens artikel 9 indeholder et forbud mod, at tredjelande får tilladelse til at oprette sine egne bemandede eller ubemandede militære installationer eller tillades en vedvarende tilstedeværelse af militære styrker i Grønland, medmindre andet aftales mellem parterne. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

”IX. Tredjelandes oprettelse af bemandede eller ubemandede militære installationer

Ingen stat, som ikke er medlem af NATO, må gives tilladelse til at oprette sine egne bemandede eller ubemandede militære installationer i Grønland og ej heller tillades en vedvarende tilstedeværelse af militære styrker i Grønland, medmindre andet er aftalt mellem parterne.”

Bestemmelsen rejser ikke spørgsmål i forhold til grundloven, idet der ikke ved bestemmelsen overlades beføjelser, der efter grundloven tilkommer rigets myndigheder.

3.8. Aftalens artikel 10 om udenlandske direkte investeringer og andre aktiviteter

Aftalens artikel 10 indeholder en bestemmelse vedrørende muligheden for stater eller investorer fra en stat, der ikke er enten medlem af NATO, NATO-partner eller en EU-medlemsstat, for at få kontrol, betydelig indflydelse eller adgang til ikke-offentlig information inden for visse særligt sensitive sektorer mv. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

”X. Udenlandske direkte investeringer og andre aktiviteter

I lyset af truslen mod national sikkerhed og offentlig orden som følge af modstanderes øgede indsatser for at udvide indflydelse og kontrol i Grønland er parterne enige om, at stater eller investorer fra en stat, der ikke er medlem af NATO, NATO-partner eller EU-medlemsland, ikke skal have lov til at have (i) kontrol, (ii) betydelig indflydelse eller (iii) adgang til ikke-offentlig information, der kan udgøre en trussel mod national sikkerhed eller offentlig orden, inden for særligt følsomme sektorer eller aktiviteter i det grønlandske territorium (herunder territorialfarvandet), medmindre det er aftalt mellem parterne, at sådanne staters eller investorers aktiviteter ikke udgør en trussel mod national sikkerhed eller offentlig orden.

Dette formål skal sikres af Grønland i tæt samarbejde med myndighederne i Kongeriget Danmark gennem anvendelse af dets nuværende eller fremtidige investeringsscreeningslove.

De relevante myndigheder i Kongeriget Danmark skal konsultere tæt med relevante amerikanske myndigheder og andre partnere. De specifikke modaliteter for denne tætte konsultation skal fastlægges af de relevante myndigheder.”

Bestemmelsen rejser ikke spørgsmål i forhold til grundloven, idet der ikke ved bestemmelsen overlades beføjelser, der efter grundloven tilkommer rigets myndigheder.

3.9. Aftalens artikel 11 om varighed mv.

Aftalens artikel 11 indeholder en bestemmelse om aftalens varighed mv. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

”XI. Aftalens permanente karakter

Denne aftale har ikke nogen slutdato og kan kun ændres ved fælles samtykke i overensstemmelse med artikel XIII i 1951-forsvarsaftalen. Såfremt Grønland udøver sin ret til selvbestemmelse for at blive selvstændig, skal Kongeriget Danmarks regering og Naalakkersuisut sammen sikre, at den selvstændige grønlandske stat vil (i) give tilsagn om at forblive i NATO, herunder om nødvendigt ved at ansøge om at blive medlem, og (ii) udtrykkeligt påtage sig, fra datoen for selvstændighed, alle de af Kongeriget Danmarks rettigheder og forpligtelser, der følger af nærværende aftale, herunder enhver gennemførelsesaftale eller ordninger mellem parterne, samt Forsvarsaftalekomplekset.”

Det bemærkes, at 1951-forsvarsaftalens og 2004-Igalikuaftalens varighed alene er afgrænset af NATO-traktaten, idet aftalerne skal forblive i kraft i samme tidsrum som denne.

Eventuelle ændringer af aftalen vil kræve et fælles samtykke i overensstemmelse med 1951-forsvarsaftalens artikel 13.

Bestemmelsen indeholder en forpligtelse for Grønland, for det tilfælde at Grønland måtte træffe beslutning om selvstændighed, jf. herved selvstyrelovens § 21. Det følger således af aftalen, at Grønland og Kongeriget Danmark sammen skal sikre, herunder om nødvendigt ved at indgive ansøgning, at Grønland som selvstændig stat vil forblive i NATO, og udtrykkeligt påtage sig, at Grønland indtræder i Danmarks rettigheder og forpligtelser efter aftalen.

Bestemmelsen rejser ikke spørgsmål i forhold til grundloven, idet der ikke ved bestemmelsen overlades beføjelser, der efter grundloven tilkommer rigets myndigheder.